

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Rev 1310/10
13.04.2011. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Vesne Popović, predsednika veća, Milomira Nikolića i Lidije Đukić, članova veća, u pravnoj stvari tužilaca: Grada N.S, koga zastupa Gradski javni pravobranilac i Republike Srbije koju zastupa Republički javni pravobranilac, Odeljenje u N.S, protiv tuženih: D.K, D.K. i B.K, svi iz N.S, čiji je zajednički punomoćnik S.B, advokat iz N.S, radi utvrđenja, vrednosti predmeta spora 2.000.000,00 dinara, odlučujući o revizijama tužilaca izjavljenim protiv presude Okružnog suda u Novom Sadu Gž 5281/07 od 08.05.2009. godine, u sednici održanoj 13.04.2011. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJAJU SE, kao neosnovane, revizije tužilaca izjavljene protiv presude Okružnog suda u Novom Sadu Gž 5281/07 od 08.05.2009. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Novom Sadu P 2334/04 od 08.05.2007. godine, ispravljene rešenjem istog suda P. 2334/04 od 26.05.2009. godine, stavom prvim izreke odbijen je tužbeni zahtev kojim su tužioci tražili da se utvrdi da je nekretnina upisana u zkul ..., KO N.S. ..., kp.br. ..., površine 5 ari i 67 m², sa izgrađenom zgradom u ulici ..., sadašnja adresa ... u N.S, u 1/2 dela državna svojina Republike Srbije, korisnika Grada N.S., a da su tuženi dužni trpeti da se na osnovu ove presude izvrši upis brisanja njihovog prava vlasništva na 1/2 dela stambene zgrade u N.S. u ulici ..., parcela broj ... upisana u zkul ..., KO N.S. ..., uz istovremeni upis ove nekretnine kao državne svojine, korisništvo Grada N.S. a u 1/2 dela, po pravnom osnovu konfiskacije. Stavom drugim izreke naloženo je tužiocima da tuženima naknadi troškove parničnog postupka od 388.800,00 dinara, dok je stavom trećim izreke odbijen zahtev za određivanje privremene mere bliže označene ovim stavom izreke.

Presudom Okružnog suda u Novom Sadu Gž 5281/07 od 08.05.2009. godine, stavom prvim izreke delimično je usvojena žalba tužilaca i preinačena odluka o troškovima parničnog postupka, tako što su obavezani tužioci da tuženima umesto dosuđenih 388.800,00 dinara plate 306.000,00 dinara, dok je stavom drugim izreke u preostalom delu žalba tužilaca odbijena, a prvostepena presuda potvrđena.

Protiv pravnosnažne presude donesene u drugom stepenu, tužioci su izjavili revizije zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni kasacioni sud je ispitao pobijanu odluku, primenom člana 399. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 125/04), pa je našao da je revizija neosnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 9. ZPP, na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti, a nema ni povrede iz tačke 12. istog stava, na koju se revizijom ukazuje, jer pobijana odluka sadrži jasne i potpune razloge o odlučnim činjenicama koje nisu u suprotnosti sa izvedenim dokazima, a ocenjeni su i žalbeni navodi od odlučnog značaja. U postupku nije došlo ni do prekoračenja tužbenog zahteva, kako to pravilno zaključuje i drugostepeni sud, za koje je dao jasne razloge koje u svemu prihvata i Vrhovni kasacioni sud.

Prema činjeničnom stanju na kome je zasnovana pobijana odluka, pravni prethodnik tuženih (po ocu O.), M.Š.L, rođena je godine u N.S, a 27.04.1942. godine, zajedno sa Š.J. i Š.I, kao kupcima, zaključila je kupoprodajni ugovor po kome su navedena lica od K.S.M, rođen L., kupili nepokretnost koja se sastoji od kuće i dvorišta, u ulici ... (kasnije ulica ..., a sada ...), koja je predmet spora u ovoj pravnoj stvari. Navedena nepokretnost bila je uknjižena u zemljišno knjižni uložak ... N.S, kao parcela broj ..., a sada parcela broj ... uknjižena u ZKUL ..., KO N.S. Po navedenom ugovoru J. i I.Š. kupili su po 1/4 ove nepokretnosti, a M.K, A, rođena L, kupila je 1/2 nepokretnosti. Odmah po potpisivanju ugovora kupci su stupili u posed opisane nepokretnosti, a ugovor je i overen 22.07.1942. godine. U vreme zaključenja ugovora, M.L. bila je udata za K.A, sa kojim je imala dvoje dece i to sina O, oca tuženih i sina T. Sudovi su utvrdili i da je Gradski narodni odbor u N.S. odlukom broj ..., T, M, O. i A.K. oglasio za ratne zločince - narodne neprijatelje i predložio Sreskom narodnom sudu da sprovede postupak konfiskacije na njihovoj nepokretnoj imovini, koja je upisana u ZKUL ... KO N.S. - parcela broj ... i u ulošku ... parcela broj ..., sa ukupno 320 kvadratnih hvati, kuća i dvorište na ... i Komisija za konfiskaciju pri GNO N.S. je 12.02.1946. godine i 11.06.1946. godine donela odluku u pogledu imovine navedenih lica kojom je ustanovila da su oni nemačke nacionalnosti i konfiskovala njihovu celokupnu imovinu u korist DFJ i to nekretnine upisane u ZKUL ..., KO N.S. i upisane u ZKUL ..., KO N.S. Rešenjem Opštinskog suda u Novom Sadu O. br. 1638/92 od 30.03.1993. godine tuženi su omlašeni za naslednike iza pok. B.M. (raniie K.A, rođene L.).

državljanke SRJ i to svako sa po 1/3 dela na 1/2 nepokretnosti upisanoj u ZKUL ..., KO N.S. ..., parcela broj ..., koju čini izgrađeno građevinsko zemljište u društvenoj svojini površine 5 ari i 67 m², sa stambenom zgradom izgrađenom na ovoj parceli koja se nalazi u ulici ... (sada ...). Odlukom Okružnog suda u Novom Sadu Reh. 15/07 od 26.03.2007. godine usvojen je zahtev za rehabilitaciju pravnog prethodnika tuženih, sada pokojne K.M, rođene L, a kasnije B, pa je utvrđeno da je ništava od samog donošenja, odluka GNO N.S. br. ... od 11.01.1946. godine, kojom je M.K. oglašena za ratnog zločinca - narodnog neprijatelja, pa su ništave i sve njene pravne posledice, kao i odluka Komisije pri GNO u Novom Sadu u pogledu njenih nekretnina upisanih u zemljišnim knjigama i to u tadašnjim ZKUL ... i ..., obe u KO N.S, koje su donete na osnovu odluke GNO N.S. br. ... od 11.01.1946. godine.

Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja, pravilno su sudovi primenili materijalno pravo kada su odbili tužbeni zahtev kojim su tužioci tražili da se utvrdi da je Republika Srbija vlasnik, a Grad N.S. korisnik nepokretnosti koje su predmet spora u ovoj pravnoj stvari, osnovano nalazeći da konfiskacija nad ovom imovinom nikada nije sprovedena kroz zemljišne knjige, kao i da konfiskacija imovine nije izvršena odlukom suda.

Naime, tužioci traže utvrđenje prava svojine, odnosno prava korišćenja na nepokretnosti upisanoj u ZKUL ..., KO N.S. ..., katastarska parcela broj ... (izgrađeno građevinsko zemljište u društvenoj svojini sa stambenom zgradom izgrađenoj na ovoj parceli), a koja je ranije nosila oznaku ZKUL ... N.S, parcela broj ..., na kojoj je vlasnik bila K, A, M, rođena L, kasnije B, u delu od 1/2, a po osnovu ugovora o kupoprodaji. Međutim, odlukom Gradskog narodnog odbora u N.S. od 11.01.1946. godine, kojom je M.K. oglašena za ratnog zločinca - narodnog neprijatelja, a Sreskom narodnom sudu predloženo sprovođenje postupka konfiskacije, kao i odlukama Komisije za konfiskaciju pri Gradskom narodnom odboru u N.S. od 12.02. i 11.06.1946. godine, ova nepokretnost nije obuhvaćena u popisu imovine koja se konfiskuje, niti je u zemljišnim knjigama sprovedena konfiskacija ove imovine. Iz navedenog, sudovi pravilno zaključuju da u konkretnom slučaju nije došlo do prenosa imovine na državu i upisa prava države na ovoj nepokretnoj imovini kao konfiskovanoj u smislu člana 28. i 30. Zakona o konfiskaciji imovine i izvršenju konfiskacije („Službeni list DFJ“ broj 40/45).

Imajući u vidu izneto, odnosno da je pravna prethodnica tuženih, K.M, rođena L, sve vreme bila zemljišno-knjižni vlasnik nepokretnosti koje su predmet spora u ovoj pravnoj stvari, a iza koje su tuženi oglašeni za naslednike, svaki sa po 1/3 idealnog dela ove nekretnine, pravilno je pobijanom odlukom odbijen tužbeni zahtev, s obzirom da ne postoji osnov za utvrđenje prava svojine, odnosno prava korišćenja u korist tužilaca. Pri tom pravilno sudovi nalaze da u konkretnom slučaju nema mesta primeni odredbe člana 8. Zakona o rehabilitaciji, kojom je utvrđeno da će pravo na naknadu štete i pravo na povraćaj konfiskovane imovine rehabilitovanog lica biti uređeno posebnim zakonom (na koju tužioci ukazuju), s obzirom da konfiskacija nad ovom imovinom nije ni bila sprovedena kroz zemljišne knjige, niti je izvršena odlukom suda. Vrhovni kasacioni sud je imao u vidu i ostale navode iz revizija, ali kako se njima ponavljaju žalbeni navodi, za koje je drugostepeni sud dao pravilne razloge, koje u svemu prihvata i ovaj sud, to ih posebno nije ni obrazlagao.

Na osnovu člana 405. stav 1. Zakona o parničnom postupku, Vrhovni kasacioni sud je odlučio kao u izreci.

Predsednik veća - sudija

Vesna Popović,s.r.